

Referat fra møte i beredskapsutvalget for Vest-Finnmark 24.04.2023 kl. 12:00 via teams eller ved oppmøte på kontoret vårt i Kautokeino.

Mathis Amund J. Eira	30A	Medlem	
Nils Ole Triumpf	30A	Vara	
Aslak Anders I. Gaup	30A	Vara	Møtt
Aslak Mathis Turi	30B	Medlem	Møtt
Johan S. Buljo	30B	Vara	
Anders Nils J. Gaup	30B	Vara	
Nils M. Gaup	30C	Medlem	Møtt
Piera Ailo Sara	30C	Vara	
Johan Mikkel M.I. Sara	30C	Vara	Møtt

Helene Weydahl Guttorm, medl. Mattilsynet

Ikke møtt

Kjell Magne Grønnli fra Statsforvalteren, Karasjok, deltar via teams.

Morten Jon Mikkel Utsi, Statsforvalteren, Kautokeino, møterom Kautokeino

Møtestart: kl. 12:00

Møteslutt: planlagt kl. 14:00

- Kort Innledning/ presentasjon
Mandat for gruppa:

Definisjon av beitekrise

*Som grunnlag for utvalgets arbeid legges følgende definisjon av beitekrise til grunn:
«En beitekrise i reindriften er en hendelse som avviker fra det normale og skiller seg markant fra den normale driftsvariasjonen som er mellom år. En beitekrise kan oppstå raskt, eller utvikles over tid, og er avgrenset både i geografi og antall reineiere som blir berørt. Ved en krise er en vesentlig andel av siidaens beiteareal utilgjengelig eller påvirket av andre klimatiske forhold som truer reinens velferd, og det foreligger en betydelig risiko for tap av rein og store økonomiske tap. En krise kan true videre drift hos de reineierne som blir berørt.»*

- **Befaringsrapport i 30C av 14.04.23**

Denne rapporten indikerer samme beiteforhold i 30C i aksene øst/vest fra Šuoššjávri til Joatka. Nord-sør beskriver rapporten vesentlig forskjell på strekningen fra Šuoššjávri til Joatka kontra Joatka til Ráktooaivi/Hellefjellet og videre nordover. Aslak Anders I.Gaup og Kjell Magne orienterer fra befaringen.

Spørsmål Nils M. Gaup om hvordan beite det var på barflekkene så er svaret fra Aslak Anders I. Gaup om at det var dårlige beiter, lite mat på barflekkene.

Tilføyelser til rapporten er at i kanten av barflekkene var det skare og ved å sparke gjennom den var det ikke tilgjengelig beite, men islag under skaren og ned mot bakken.

Johan Mikkel M.I. Sara sier at flokken nå er ved lesjavri og det er dårlige beiter. Nordover fra lesjavri er det veldig mye snø og ikke tilgjengelige beiter. Barflekkeene er kun høydedrag med grus/sand dekket av lyng. Han kan ikke flytte med flokken nordover, men har lånt gjerde for å laste opp flokken på bil og frakte den ned til Alta og prammen.

- **Innmeldte saker som skal behandles av utvalget på møtet.**

Saksnummer	Sone	Distrikt/siida	Innmeldt	Befart
-------------------	-------------	-----------------------	-----------------	---------------

2023/1069	30C	24 B Risten Ailu	24.02.2023	Nei
------------------	------------	-------------------------	-------------------	------------

Melding om tildelt vinterbeite ikke rekker for 5-6 mnd. fordi området er flyttevei og vinterbeitet er totalt nedbeitet allerede i desember/januar.

Besvart fra Statsforvalteren om at dette ikke kommer innunder definisjonen beitekrise og avviker ikke fra normalen.

Vedtak:

I forhold til reinen er det krise når den føres til området hvor andre allerede har beitet og beitene således er oppbrukt/utilgjengelig. Dette fører til krise for siidaen som klager. Selv om det i noen tilfeller kan være bakenforliggende årsaker som bruksregler som ikke fungerer.

Beredskapsutvalget har ikke mandat til å erklære beitekrise da det er andre forhold enn klima som har skapt denne krisen for klager. Utvalget mener likevel det er krise for klager fordi beitene som skulle være tilgjengelig for vedkommende er gjort utilgjengelig av andre.

2023/2971	30C	23 B Girenjárga	24.03.2023	Nei
------------------	------------	------------------------	-------------------	------------

Melder om mye snø og is og låste beiter i vinterbeiteområdene, noen steder er det is ned mot bakken.

Statsforvalteren har ikke hatt kapasitet til å foreta befaringsrapport i området.

Vedtak: Utvalget legger befaringsrapporten fra 14.04.23 og egne erfaringer til grunn også for dette området og erklærer at det har vært krise ved innmeldingstidspunktet.

2023/3354	30C	23 C Jalgon siida	04.04.2023	14.04.2023
------------------	------------	--------------------------	-------------------	-------------------

Melder om beitekrise på vinterbeite og vårbeiteområde den 11.04.23.

Dårlig beite på vinterbeitene på grunn av snø forholdene, mye snø og låste beiter og ingen alternative beiter å flytte til.

Mail med anmodning om befaringsrapport av flyttelei og vårbeiteområdene den 16.04.23

Statsforvalteren har ikke hatt kapasitet til å befare vinterbeiteområdene og har ikke prioritert dette heller da nabosiidaene ikke har meldt inn dårlige forhold. Nordover er det befart den 14.04.23

Aslak Mathis Turi sier at det ble dårligere forhold i demmes vinterbeiteområder etter mildværsperiodene i februar og mars. Etter mildværet i februar så var det en veldig kald mars mnd. og en kort mildværsperiode i april før det frøs på igjen. Utvalget legger befaringsrapporten til grunn for vårbeiteområdene.

Vedtak:

Utvalget legger befaringsrapporten fra 14.04.23 og egne erfaringer til grunn også for dette området og erklærer at det har vært krise ved innmeldingstidspunktet for vårbeitene.

2023/1069 30 C 22 Fiettar Rášša siida 05.04.2023 14.04.2023

Melder harpakket sne og is i vår og høstbeiteområdene. Bedt om befaringsrapport fra Šuoššjávri og nordover.

Kriseberedskapsutvalget/statsforvalteren har befart områdene 14.04.23

Vedtak:

Utvalget legger befaringsrapporten fra 14.04.23 og egne erfaringer til grunn også for dette området og erklærer at det har vært krise ved innmeldingstidspunktet. Utvalget kjenner til at siidaer som har kommet til dette området som er befart melder om de samme forholdene som beskrives på befaringsrapporten.

2023/3385 30 B 29 Seakkesnjarga ja Silda 11.04.2023 Nei

Melding den 11.04.23 om at de har hørt av Ittunjarga om at det er mye is og dårlig beite fra Davvilikča og nordover. Skal til Jøkelfjord for pramming.

Statsforvalteren har ikke hatt kapasitet til å foreta befaringsrapport i området.

Utvalgsmedlemmene har hørt at og selv erfart at det er ruovdeuoŋu overalt og det er også ved selvsyn av medlemmer i utvalget sett at det er is ned mot bakken og mye hardpakket snø som gjør beitefeltene helt utilgjengelig. Spesielt etter mildværet i februar har det blitt veldig vanskelige forhold overalt.

Vedtak:

Ut i fra opplysningene som er kommet fram under møtet og som medlemmene har hørt og erfart så erklærer utvalget at det er krise i det innmeldte området, gjeldende fra innmeldt dato, selv om det er ikke er gjort en egen befaringsrapport for området.

2023/3673 30 B 33 T Ittunjarga 11.04.2023 Nei

Melding om dårlige beiter på flytteveien nord for Kautokeino, elva dårlig og ikke mulig å foreta flytting på tradisjonell måte. Hardpakket sne og is i hele flytteveien.

Statsforvalteren har ikke hatt kapasitet til å foreta befaringsrapport i området.

Utvalgsmedlemmene har hørt at og selv erfart at det er ruovdecuoŋu overalt og det er også ved selvsyn av medlemmer i utvalget sett at det er is ned mot bakken og mye hardpakket snø som gjør beitemene helt utilgjengelig. Spesielt etter mildværet i februar har det blitt veldig vanskelige forhold overalt.

Vedtak:

Ut i fra opplysningene som er kommet fram under møtet og som medlemmene har hørt og erfart så erklærer utvalget at det er krise i det innmeldte området, gjeldende fra innmeldt dato, selv om det er ikke er gjort en egen befaringsfor området.

2023/2971   30 C   23 A Válgjenjárga   24.03.2023   14.04.2023

Melder om mye snø og is og låste beiter i vinterbeiteområdene, noen steder er det is ned mot bakken.

Statsforvalteren har ikke hatt kapasitet til å foreta befaringsfor området.

Vedtak:

Utvalget legger befaringsrapporten fra 14.04.23 og egne erfaringer til grunn også for dette området og erklærer at det har vært krise ved innmeldingstidspunktet. Utvalget har konkludert med beitekrise for nabosiidaen Girenjárga og legger til grunn at dette området ikke skiller seg vesentlig fra Girenjarga sine områder.

2023/3914   30 B   Lakselvdal-Lyngsdal   20.04.2023   Nei

Melding om beitekrise på vårbeiter og kalvingsland på Lyngshalvøya. Store snømengder har ført til utilgjengelige beiter. Stor rasfare. Erklært beitekrise i Helligskogen rdb. Allerede på det tidspunktet. Gjennomflytting blir vanskelig. Søknad om transportstøtte avslått.

Lyngshalvøya ikke befart av Statsforvalteren avd. Troms.

Vedtak:

Kriseberedskapsutvalget for Vestfinnmark kan ikke gjøre vedtak for dette området, Lyngshalvøya. Statsforvalteren sender saken videre til riktig avdeling i Troms for behandling.

2023/4398   Rbd. 19 Sállan   20.04.23   Nei

Sendt inn søknad om tilskudd. Ikke bedt om befaringsfor.

Det er ikke meldt inn beitekrise og bedt om befaringsfor.

Vedtak:

Beredskapsutvalget kan ikke erklære krise da det ikke fremkommer hvilket område beitekrisen omfatter.

Melder om dårlige beiteforhold i Vuolgamaš vinterbeiteområde. Skare, noen barflekker og gjennomflyttende flokker. Ikke mulig å la flokken beite spredt.

Grunnlag for at dette må befares er at den nettopp er meldt inn.

Statsforvalteren har ikke hatt kapasitet til å befare området før møtet, befares 27.04.23.

Vedtak:

Kriseberedskapsutvalget erklærer at det er krise i innmeldt område med forbehold om at befaring som foretas den 27.04.23 konkluderer med at det er forhold utenom det vanlige og definerer beiteforholdene som delvis eller utilgjengelige beiter. Utvalget legger vekt på at kun skare ikke kan defineres som krise, men dersom det under skarelaget er hardpakket snø/is og flyttende flokker har innskrenket beitene til klager i betydelig grad.

- Ifht. punkter til oppfølging med landbruksdirektoratet peker utvalget på at kriseberedskapsutvalgets mandat også må kunne vurdere beitekriser som følge av at andre har brukt klager sine beiteområder under flytting eller latt flokken beite over vedtatte grenser som gjør at klager sine beiteområder blir mindre og fører til oppbrukt beite utover vinteren for klager.
- Kriseberedskapsutvalget ønsker også å ha en mulighet til å erklære beitekrise oppstått tidligere enn innmeldt dato. Dette ut ifra erfaringer om at reindriften stort sett ser det an etter eksempelvis mildværsperioder før de melder inn vanskelige beiteforhold eller kriseforhold. Innmelding om krise drøyer gjerne opp til 2-3 uker om beiteforholdene blir dårligere.
- Kriseberedskapsutvalget påpeker at befaringer må skje raskere og møter i kriseberedskapsutvalget må gjennomføres straks etter befaringer. I dag går det for lang tid fra innmelding om beitekrise til det gjennomføres befaring og til et møte finner sted.
- Utvalget ber også om avklaring i forhold til om Statsforvalteren ikke har kapasitet til å dra på befaring er det da mulig at bare kriseberedskapsutvalgets medlemmer kan befare og erklære krise.
- Utvalget mener at oppfølging av beiteoverskridelser må følges opp med befaringer straks dette skjer slik at det er mulig å se sammenheng mellom ulovlig beiting og kriser som kan oppstå for klager utover vinteren når beitene er oppbrukt for sesongen. Eksempelvis kan klager sin flokk klare seg med 80-100% vinterbeite, men klarer seg ikke når ulovlig beite har brukt 20% og kun 60% er tilgjengelig.

